

sosialurintelf. 11820 — giro 6282725 —
box 76, 3800 Tórshavn

Útgevart: Føroya Javnaðarflokkur

Bláðstjóri: Vilhelm Johannesen (Ábyrgd) telf. 56411

Bláðmenn: Johan Mortensen

Johansigurd Johannesen

Prent: Prentsmiðjan á Høggubreyt, telf. 14720

Brúkararnir finga ikki ágóðan

ROKNSKAPIRNIR hjá báðum bankunum fyri árið 1975 eru nú komnir. Vinningurin er óforur. Umleið triati milliónir hjá báðum.

PRESSAN HEVUR havt úr at gjørt. Boðað hevur verið frá stóru vinningunum. Hvussu mikið bankarnir skulu lata í skatti. Hvussu mikið teir leggja í tiltaksgrunnar. Hvussu mikið gomlu partabrovini verða uppskrivað. Hvussu mikið partapeningurin verður bækkadur. Og hvussu stórt vinningsbýtið er.

TAPINI ERU sjálvandi ongi, við undantak av tapunum uppá lánibrovini, sum bankaleiðslurnar sjálvar hava verið úti um. Gamalt er, at hann sum onki váðar, hann onki vinnur. Eisini er tað vanlig tala hjá vinnulivsmönnum, at hann sum setur nógv í váða, hann má eisini rokna sær stóran vinning. Øll kenna orðini: Vit hava sett hús og heim í veð o.s.fr.

MEN HVUSSU mikið hava bankarnir við teimum risastóru vinningunum veruliga váðað? Lána teir eina krónu út, so krevja teir landskassaveðhald í summum førum, kommunuveðhald í øðrum førum, teir krevja veð í fastari ogn — jørð ella bygningum — og kann talan ikki verða um nakað av hesum, so krevja teir persónliga kautión.

TAPSVANDIN ER sostatt avmarkaður til 0. Og tað skemtiligasta ella heldur sorgarleikurin í øllum hesum er, at í árinum 1975 hevur verið stongt fyri so at siga øllum lánveitingum, men nú rakstrarúrslitið kemur, sýnir tað risastóran vinning og stórt vinningsbýti. Skilir maðurin á gøtuni nakað av øllum hesum? Nei, hann veit helst ikki, um hann er keyptur ella seldur.

OG MITT Í ØLLUM hesum bankatiðindunum, hoyra vit eisini, at ein roynd verður gjørd at demokratisera annan bankan. Í viðkomandi banka eru umleið 1300 partaeigarar. Av teimum 1300 eru tað tveir — Fiskasølan og Tryggingarsambandið — sum eiga meirilutan av partabrovunum og seta alla nevndina, meðan allir hinir ikki fáa so mikið sum eitt umboð í nevndina.

UPPSKOTIÐ UM demokratisering, framsetta av Óla Jacobsen, formanni í Føroya Fiskimannafelag, vann sjálvandi ikki frama. Tað var felt av teimum báðum stóru partaeigarnum. Eisini við tí almenna partapeninginum hjá Tryggingarsambandinum. Er tað ikki tíð uppá at politikkararnir fáa ræði yvir hesum almenna partapeningi?

MEN AFTUR til rakstrarúrslitini hjá bankunum. Tann sum onki fekk, nú bankarnir sendu jólamannin út við posanum, vóru brúkararnir — tey, sum hava lán í bankunum og sostatt gjalda prísir fyri tað glæsiliga úrslitið. Tey merktu onki til nakra rentulækking.

Í SÆR SJÁLVUM tala hesir rakstrarvinningar fyri, at útlánsrentan er ov høg, og at munurin millum inn- og útlánsrentuna er alt ov stórir. Ein landsbanki til at stýra hesum er loysnin, og hann má koma skjótt.

Framhald frá síðu 1

mannskatturin er roknaður til 220.000. Skattahækkingin er uppá 8 prosent.

Av útreiðslum eru rentur og avdráttur settur til 1,2 millión. Av teim størri útreiðslunum eru heilsumál uppá 465.000 og býarfyriritingin, sum fer at kosta 463.000 krónur.

Bankar, demokrati og fakfelagsrørsla

Ta fólk eru so rædd fyri at hyggja inn í eygu sannleikans, at tey blunda, tá siggja tey antin reytt ella svart.

Í panelgrein Sosialsins tann 3. apríl siggja vit enn eitt dømi um, at spurningurin ofta er, um tað er við ella uttan vilja, at fólk, sum standa fyri at skula umboða eitt áhugamál, nokta sær sjálvum einhvønn bita av samfelagsligum innliði.

Ein fakfelagsformaður, sum fer at skriva um bankar og demokrati: er tað ein parodi, ella er tað hin vanliga meininga-prostitutið? Formaðurin vil móguliga keypa teim, hann skal eittast at umboða, vald frá kapitalinum. Hann vil óivað keypa seg til demokratið, og fyri hvussu nógv prosent í rentu? Hann tosar um «banka-demokratisering». Hvussu hann skilir orðið demokrati, má vera hansara persónliga patent. Men hvørja bjarnatænastu hansara samfelagsuppfatn og ta geldu praksis hon elvir til, eru tey, sum hann skal eittast at umboða, nokk vitandi um.

Bankarnir umboða kapitalin, og um Óli Jacobsen vil keypa sær eitt sindur av demokrati við lúkuna, so burdi hann vita, at hann skal gjalda nakrar rentur, sum víga væl móti hansara «demokratisku» hugsjónum og teirra áhugamálum, sum hava valt hann sum formann. Um Óli hevur 500 kr. innistandandi ella onki, so broytir hetta ikki hansara manglandi samfelagsfatan. Tað er heilt fantastiskt, hvussu langt út stættarsjónin kann fara, hvussu mikið bæði fakfelagsformenn og aðrir slikir kunnu loyva sær at góðtaka av hugsunarligum avskrivningum fyri at ganga galdandi fatanum til handa.

Í 50-unum gjørdi tjóðveldismenn okkurt fyri fiskimenninar. Í dag eru teir geldir av ræðslu og bureaukrati. At oksa sær veg gjøgnum fakfelagsrørsluna og náa sær sess á toppinum, kann eisini bróta fólk so mikið niður, at fólk gloyma sínar hugsanir og sitt ideal.

At keypa sær vald gjøgnum partabrov, tað er at berjast móti Mammon við at brúka mammon. Men tað er kanska tað útsýni, sum sosialdemokratismen altíð hevur havt, hon hevur ikki tort annað og fer kanska at avskriva seg sjálva við síni ræðslu fyri stættarsjónarmiðin, ræðslu fyri veruligum politikki og kompromis-jagstran. Ti doyri hon fyrr ella seinni.

Fiskimaður

Verkfrøðingur

Ætlanin er at seta ein verkfrøðing við høvuðs-grein í veikstreymsi.

Arbeiðsøkið verður í fyrstani fyri tað mesta at starvast við projektering av nýggjum mill-umbylgjusendara.

Umsøkjari má rokna við ta fyrstu tíðina at starvast í Danmark. Løn samb. sáttmála.

Umsóknir verða at senda til telefonverkið í seinasta lagi 15. maj 1976.

Telefonverk Føroya Løgtings
postbox
3800 Tórshavn tlf. 11433

Radarsimulatorskeið

A Føroya Sjómannsskúla byrjar 5 daga skeið í nýtslu av radar til navigering og fyrirbyrging av samanstoymi

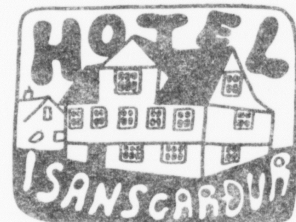
mánadagin 26. apríl 1976 kl. 15.00.

Í mesta lagi 8 kunnu taka lut í hesum skeiði.

Skeiðið verður uppaftur tikið seinni, um áhugi vísir seg at vera.

Áhugaði eiga at siga frá sum skjótast.

Føroya Sjómannsskúli

Opið alt árið

Telef. nr 4 3811 Sandur

Kunngerð

Tað verður her gjørt kunnigt, at býráðið hevur samtykt at góðkenna niðanfyrir nevndu gøtunavn eftir tilmæli frá gøtunavnnevndini:

1. Gøtan frá H.N. Jacobsens bókhandli til Perluna verður kallað

BOJSENSGARÐUR

2. Gøtan frá Bringsnagotu oman í Gongina verður kallað

GAMLA KLOKKARAGØTA

3. Gøtan frá Marknagilsvegnum niðan á trøðna hjá Trygva Arting o.fl. verður kallað

KONGSGIL

4. Gøtan, ið gongur frá Trøndargøtu niðan í Tvørgøtu og liggur millum Lúlu Tvørgøtu og Sjúrdagøtu, verður kallað

OVARA TVØRGØTA

Tórshavnar býráð, 9. apríl 1976